

Razne novice.

* **S šole.** Za nadučitelja na Hajdinu je imenovan učitelj Jožef Wesiak od Sv. Urbana pri Ptuj. Za def. učitelja na okoliški deški šoli v Ptuj je imenovan g. Vincenc Šerona od Sv. Barbare v Hložah, in za def. učiteljico v Šmarju tamošnja supletinja Pavla Jaklič.

* **Iz sodne službe.** Za avskultanta sta imenovana gg. Josip Tombah v Celju in dr. Frid. Babnik v Mariboru.

* **Iz finančne službe.** Finančni komisar dr. K. Dobrauc je prestavljen iz Gradca v Maribor. Davčni upravitelj v Laškem je postal Antrej Prah.

* **Pošne izpremembe.** Gdč. Fanika Zinauer, dosedaj poštna oficijantinja v Velikovecu na Koroškem, je imenovana za poštno upraviteljico v Grižah pri Celju.

* **Potovalni učitelj** združništva g. Vladimir Pušenjak je izstopil iz službe pri Zadržni zvezi v Celju in stopil v službo Zadržne zveze v Ljubljani.

* **Deželnozborski mandat** dr. I. Dečka prost. Kakor znano, je gospod dr. Ivan Dečko, ki je poleg dr. Hrašovca voljen v deželni zbor za celjski in sosedne okraje, že blizu tri leta bolan na živčni bolezn, od katere boče še težko kdaj popolnoma okreval. Pred tednom dni se je določilo čez dr. Dečka sodno oskrbstvo in je imenovan kuratorjem njegov svak g. Anton Cvenkl. Iz političnega stališča je ta dogodek važen, vsled tega, ker je s tem dr. Dečko tudi nehal biti deželni poslanec in je ta mandat postal prost. Vprašanje je, ali boče dopolnilna volitev odredjena, ker se šestletna doba zasedanja štajerskega deželnega zbora bliža koncu in so prihodnje leto splošne volitve.

* **Hudobna laž „Domovine“.** Slavno uredništvo! Z ozirom na pristavek, katerega ste Vi natisnili k mojemu popravku, prijavljenem v Vašem listu od 26. septembra 1907 pod naslovom „Hudobna laž „Domovine““, prosim s pozivom na tisk postaviti za sledeči popravek: 1. Ni res, da sem se pri zidarju „Narodnega doma“ pustil za narodno stvar drago plačati, res pa je le, da sem dobil za 2 letno vodstvo stavbe „Narodnega doma“ plačani stroškovnik za znesek po 255 gld. 38 kr med temi gotovih stroškov 119 gld. 38 kr. in med stroški dva pota v Gradec, mnogo prošelj in rekurzov. 2. Ni res, da sem si dal plačati za narodno stvar pote na Dunaj v narodnih zadevah, res je, da sem dobil za dva taka pota povrnitev svojih gotovih stroškov. V enem slučaju pa še teh nisem zahteval in ne dobil. 3. Ni res, da sem se dal kdaj plačati kake odškodnine za shode med narodom, ker sem pri teh vselej sam plačal vozove in poštno. Celje, dne 27. sept. 1907. Dr. Jos. Serbec.

* **Ježovnik,** ne marajo te! Zalski liberalci Sagmeister se je proti nekomu izjavil: Škoda, da ni bil izvoljen Robič, on bi bil ravno tako napravil, kakor Ploj — t. j., da bi bil uskočil. Ne verjamemo, da bi bil g. Robič tako politično neznačajno ravnal, pa vsekakor je zanimivo, da sami liberalci priznavajo, da je Ježovnik — za nič.

* **Narodnost liberalcev.** Liberalni listi so minoli teden napadali našega urednika Leskovarja, da se je pred porotniki nemški zagovarjal. Ta napad pač najbolj kaže, kako brezvestno in zahrbtno se znajo zvijati liberalni listi. Zastopnik notarja Stupice kot tožitelja liberalni odvetnik dr. Novak iz Ljubljane je kakor našašč odklonil vse slovenske porotnike, tudi take liberalnegamišljenja. Vsled tega so prišli med porotnike sami Nemci, med njimi nekateri, ki niso znali besedice slovenski. Liberalni odvetnik dr. Novak je najprej govoril kratko slovenski in je potem rekel, ne da bi kdo od njega to zahteval: „Z ozirom na to, ker nekateri porotniki ne znajo slovenski, bom stvar v nemškem pojasnil.“ Kdo je pa povedal temu liberalnemu gospodu, da nekateri porotniki ne znajo slovenski? Je pač on to dobro znal, saj jih je on spravil na porotno klop, da soddijo v slovenski obravnavi slovenskega urednika! Da bi zakrili „narodnost“ svojega zastopnika dr. Novaka, napadajo sedaj našega urednika. Liberalna značajnost!

* **Kdo je kriv?** Celjska lista hočeta javnost, v kolikor je nerazsodna, spraviti na krivo mnenje, da je poslanec Pišek kriv nazadovanja slovenskega ljudskega solstva ob meji. Toda vsak količkaj razsoden človek ve, da ravno na ljudsko solstvo državni poslanec ne more nič uplivati, ampak samo deželni poslanec, in tukaj imata celjska lista prav blizu dr. Hrašovca. Pri njem se lahko poučita, ali je kaj in kaj sploh je storil za ljudsko solstvo. V svojem domačem kraju pa je storil vse, da je krajni šolski svet prišel v slovenske roke. Nemških učiteljev, oziroma supletinj pa ne nastavlja poslanec Pišek na slovenske šole in tudi v okrajnem šolskem svetu nima kot poslanec mesta, da bi se mogel protiviti ponemčevanju naše okolice.

* **Liberalno dijaštvo.** V „Slovenu“ čitamo: Nastop radikalnega (liberalnega) dijaštva pri družbi sv. Cirila in Metoda začne roditi sadove! Vprašajo nas od vseh strani za svet, kako stališče naj zavzamejo merodajni krogi nasproti družbi sv. Cirila in Metoda. Nam je bilo težavno radi nepremišljenega nastopa radikalnih dijakov takoj pretrgati nit in pustiti velevažno društvo na cedilu. Povsod smo delovali na to, da se mirno čaka, da se časi zjasnijo. Toda v zadnjem času dobivamo mnogo jako značilnih vesti, katere hočemo zaporedoma objaviti, da si vsak sam lahko naredi sodbo o bodočem delovanju

trudbe, če bo ostala pod varstvom radikalnega dijaštva. Dijaki že postopajo sedaj drzno; mistijo, da so povsod v družbi neomejeni gospodarji. Pripetil se je na Muti nedavno značilen slučaj. Prišel je inšpicirat(?) g. Pahernik. Trgovca g. Keček pride vprašati, če je prednica doma, ker bi rad govoril neki davkarski uradnik z njo radi davka. Ko je zvedel, da prednice ni doma, so si šli trije gospodje ogledat gospodarska poslopja in podstrešje. Drugi dan vpraša prednica g. Kečeka, kdo da je bil gospod poleg g. Pahernika, nakar ji g. Keček odgovori, da je bil to prvomestnikov zastopnik iz Ljubljane. Zdaj pa zvedo, da je bil študent Stibler! Vprašamo samo, je-li bil res Stibler ali ne, in zakaj se je rekel enkrat, da je to davkarski uradnik, drugič pa, da je iz Ljubljane celo prvomestnikov zastopnik. Kako početje je pa to? Torej sedaj bodo nadzorovali pod krinko glavnega odbora razne zavode liberalni dijaki, kakor se jim bode poljubilo. To bode vzorno šolanje? Lahko se jim pač zaupamo!

* **Fon — Pivko.** Dočim kriči na nas cela liberalna časnikarska garda, ker smo se zaradi političnih zadev dotaknili „najbolj zaslužnega moža v Mariboru“, dr. Pivka, v isti sapi napada isto časnikarstvo izredno sprostaško prof. Fona v Celju in sicer ne zaradi politike, ampak zaradi vršenja stanovskih dolžnosti. To je pač zrelo ovadustvo, dvojna mera pri Fonu in Pivku pa znak liberalne značajnosti.

* **Naše liberalno učiteljstvo** ima natančen program, kako je treba ubijati „klerikalnega zmaja“, dobro ve, kako je treba širiti liberalizem, da prej pride do ločitve cerkve od šole, toda kaj je treba storiti, da se ne bo širilo narodno odpadstvo med učitelji in da ne bo napredovalo ponemčevanje naših ljudskih šol, o tem pa ne slišimo ničesar ne na njihovih zborovanjih, ne iz njihovih listov. Ali v narodnem oziru liberalno učiteljstvo pri šoli ne zahteva prvenstva?

* **Slov. kršč. socialna zveza** za Štajersko poziva svoja društva, da začnejo sestavljati zimski program za notranje društveno delovanje po zimi. Ona društva, ki še niso odrajtala društvenine za zvezo, prosimo, da to kmalu store. Za zvezina društva priredimo letos vsaj dva socialna kurza.

* **Iz katoliške cerkve** je izstopila gospa Marija Schlosser, soproga nadporočnika in nečakinja slov. deželnega poslanca Ivana Kočevca.

* **Stariši,** pazite na svoje sinove-dijake! V zadnji številki našega lista smo opozorili katoliške stariše, naj pazijo na svoje sinove, ki so na gimnazijah in drugih višjih šolah, ker so v nevarnosti, da izgubijo vero in zabredejo v razuzdano življenje. Da smo pravimeli, potrjuje liberalni „Narodni List“, ki širi med dijake protikatoliški duh in ki v svoji zadnji številki takole piše: „Naše dijaštvo je in ostane po svoji ogromni večini neodvisno, samostojno. Iz tega sledi, da je v šolah večina takih dijakov, ki hočejo biti neodvisni od božje postave, neodvisni od katoliške cerkve ali kratko rečeno, ki so liberalni. Zatorej, stariši, pazite na svoje sinovetijake!“

* **V komisijo** za pridobitniški davek v okrajih Maribor, St. Lenart, Slovenska Bistrica so izvoljeni zanesljivo slovenski možje: v IV. razredu g. Marko Grizold v Račjem, g. Bauman v St. Ilju za odbornika, g. Mulej Alojz v Rušah, g. Dobaj v St. Juriju ob Pesnici za namestnika. V III. razredu je slovenski trgovec Pintar iz Slov. Bistrice. Opozarjamo zlasti male obrtnike in trgovce na deželi, katerim se pogosto naloži nepotrebnega, prevelikega davka, da se obračajo na te ude in jih obvestijo o svojih težnjah. Toda zapomniti si mora vsakdo, da ti udje ne morejo v komisijah ničesar doseči, če ni vloženih prizivov. Če se kateremu zdi davek previsoko odmerjen, mora vložiti priziv (rekurs) na davčno oblast; na podlagi priziva šele lahko dosežejo člani komisije kakih ugodnostij.

* **Tržne vesti.** Oslablost cen in tendence zadnjega tedna je trajala tudi v početku tega tedna. Ali oktoberski termin je povzročil zopetno vzdigo cen. Posebno zadnje dni so se potili in tirali cene na budimpeški in berolinski borzi. Dunajska borza se ni toliko ozirala na to gibanje. Berolin je po večjem padcu zopet dvignil cene. Kako utemeljujejo to zopetno dviganje cen? Budimpešta pravi, da se je dala lahko oddati pšenica, ki se je morala prevzeti s prvim. To je podprlo drugo gibanje cen. Kakor pa pravijo druga poročila, so oddali le s težavo, torej zopet nasprotujoča poročila. Iстина je, da se konzum nikakor ne zanima živahnije za blago, vsled dviganja cen je stopil v popolno rezervno. Berolin čani pa so naenkrat prišli do tega, da je uvoz manjši, kakor druga leta. Rusi nimajo blaga, letina slaba, Argentinija je že prazna (kje je zaloga lanske dobre letine?), podonavske dežele so opešale itd. Čuditi se moramo, kako da so naenkrat prišli na vse to. Židje obračajo svet v pol dneva, Bog pa v enem, tedaj so židje urnejši. Ker pa take umetnosti nimajo trajne veljave, se jih ne sme vpoštovati. Kakor smo omenili višje, ne zaupa konzum položaju in promet se je ustavil. Ali tendenca je jako krepka. Ponudbe skromne. — Rž vživa več zanimanja kakor pšenica, cene stalne. — Položaj mlinov je postal še težavnejši. Fime vrste ne grede, srečnijih in temnih pa mlini nimajo več. Kruhna moka vživa zanimanje, gre dobro izpod rok. Mlinom se je posrečilo uvesti splošno omejitve obrata. Agrarski krogi agitirajo za prepoved izvoza krme. Posebno klajne moke se veliko izvozi na Nemško in veleposestniki uvidevajo, da vsled tega cena klajne moke, otrobov itd. ne bo padla, preje poskočila, in bi jih debelenje pujskov

itd. drago stalo, zato treba prepovedati izvoz. Klajna moka jako stalna, otrobi se živahno zahtevajo od Nemčije, vendar cene niso več tako stalne. — Svinjski masti je cena nekoliko padla, konzum živahen. — O hmelju vlada ugodno mnenje, tendenca stalna, cene neizpremenjeno ugodne. — Meso na Dunaju. Konzum se ni povečal, cene nazadujejo. Govedina K — 70—1.80, teletina K 1.— do 1.60, ovčje meso K — 60 do 1.24, svinjina K 1.20—1.64 za 1 kg vstevši vžitino. — Živina na Dunaju. Cena je zadnji semenj (3. t. m.) znatno padla, dovedlo se je mnogo živine.

* **Zimski tečaj** za stavbene obrtnike, to je za zidarje, tesarje in kamnoseke, na c. kr. umetni obrtni strokovni šoli v Ljubljani se prične v ponedeljek dne 4. novembra. Vsak tečaj obsega tri zimске petmesečne tečaje. Obiskovalci se morajo izkazati s starostjo 18 let, in učnim izpričevalom dotičnega obrta. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

* **Vinogradniki!** C. kr. vinarski inšpektor za Štajersko nam pošilja sledeči razglas: Pri pregledavanju vinogradov, za katere se je dovolilo brezobrestno posojilo iz državnih in deželnih sredstev, se je opazovalo, da nekateri posestniki pri obnovljenju vinogradov ne postopajo pravilno. V več slučajih se je namreč našlo, da zasajajo posestniki zri-golan svet s trtno vrsto, imenovano šmarnica. To je ameriška trta, ki sicer rodi neposredno, to je: ne da bi se jo požlahnjevalo, vendar pa ta vrsta ne kljubuje trtni uši. Šmarnico torej uniči trtna uš ravno tako kakor našo domačo trto. Vino, ki ga daje šmarnica, spada med najslabše vrste vina, ter radi svojih slabih lastnosti za trgovino in konzum v širšem obsegu nima pomena. Vinogradniki, ki se poslužujejo pri obnavljanju svojih po trtni uši uničenih vinogradov te slabe vrste, škodujejo s tem postopanjem prvič samemu sebi, drugič pa tudi svojim soobčanom, ker na ta način spravijo ves dotični vinski okoliš ob dobro ime, kajti vinski kupci, ki potrebujejo dobro vino, bodo se vedno izogibali krajev, kjer se prideluje šmarnično vino. Posestnikom, katerim se je podelilo brezobrestno posojilo in ki sadijo v obremenjenih vinogradih šmarnico, bode se posojilo brez izjeme odtegnilo in podelilo drugim! Pozivam torej vinogradnike, da razmnoževanje in zasajanje šmarnice opuste in da pri obnovljenju vinogradov rabijo edino le take vrste, katere priporočajo državni in deželni vinarski strokovnjaki.

Mariborski okraj.

m **Volitve** v mariborski okrajni zastop se vrše: 1. Za skupino velikega posestva v četrtek dne 24. vinotoka 1907, ob desetih dopoldne v prostorih okrajnega zastopa v Mariboru, Koroška ulica št. 26. Ta skupina voli 9 udov. 2. Za skupino najvišje obdanih obrtnije in trgovine v ponedeljek dne 28. vinotoka 1907 ob 10. dopoldne v prostorih okrajnega zastopa v Mariboru, Koroška ulica št. 26. Ta skupina voli 9 udov. 3. Za skupino mest in trgov v sredo dne 30. vinotoka 1907 v mestni hiši v Mariboru ter v občinski pisarni pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Ta skupina voli 9 udov. Od teh spada na mesto Maribor 8 udov, na trško občino Sv. Lovrenc nad Mariborom 1 ud. 4. Za skupino občin v četrtek dne 31. vinotoka 1907 ob 10. dopoldne v prostorih okrajnega zastopa v Mariboru, Koroška ulica št. 26. Ta skupina voli 9 udov.

m **Blagoslovljenje oltarjev.** Dne 20. oktobra bodo naš premilostljivi knez in škof v baziliki Matere Milosti v Mariboru blagoslovili dva nova oltarja sv. Antona Padovanskega in sv. device mučenice Filumene.

m **Zaprli** so 57letnega čevljarja Schneideritsh iz Pobrežja pri Mariboru, ker je na sumu, da je zažgal Večernikovo hišo, ki je dne 30. septembra zgorela.

m **Mrtvega** pod vozom so našli Antona Dou-nik iz Tinja pri Slov. Bistrici. Preveč je naložil oglja. Zato je moral v breg zadaj voz tiščati. Po nesreči se mu izpodprkne, da pade pod kolo. Ker je bila živina preslaba, začne voz iti nazaj in kolo na prsi voznika. V nedeljo 29. sept. je bil pogreb, koga se je vdeležilo veliko ljudstva.

m **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali sledeči dobrotniki in dobrotnice: gostje ob blagoslovljenju kapele v Strožji vasi (nabral g. Zacherl) 9 K; Peter Skuhala za kruh sv. Antona 4 K; Jan. Prešern, župnik, 15 K; Vozlič, kaplan, 6 K; Dr. Barle, c. k. notar in župan, 20 K; Rožman, župnik, 4 K; okrajna posojilnica v Ljutomeru 40 K; Žolgar, kaplan, 6 K; namesto venca na grob č. g. Martina Lenarta darovali č. gg. A. L., M. P.; V. Ž. 20 K; Moravec, stolni župnik, 10 K; dr. Firbas, c. k. notar, 20 K; Pišec 20 K; Schreiner, ravnatelj, 10 K; Čizek Jožef, dekan, 10 K; Vreže Ivan, prof., 10 K; Slander, dekan, 10 K; dr. Medved, prof. 10 K; Majcen Jožef, kanonik, 10 K; gostje pri srebrni poroki Franca in Marije Dunaj v Cezan-jevcih (g. Zacherl) 13 K; Terstenjak Ernest, vojkur. v Pulju, 10 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

m **Umrla** je v Slov. Bistrici posestnica Ana Fekpnja v starosti 56 let. — V Mariboru je umrl g. Jurij Moser v 78. letu.

m **Jetnika** sta ušla iz zapora v Slov. Bistrici. Med 6. in 7. uro zvečer sta naredila v zidu luknjo

in potem sta se na rjuhi spustila na tla. Prvi A. Faktor je bil zaprt zaradi tatvine, drugi, J. Pernat, zaradi nevarnega žuganja. Oba že pridno iščejo orožniki.

m Razvanje. Dne 3. t. m. smo imeli pri nas vroče občinske velitve. Prebivalstvo ni nikakor zadovoljno s sedanjim občinskim zastopom. Zato so se začeli volilci gibati, da bi spravili tudi trezne in vrle može v odbor. Nasprotniki so delali z groznim pritiskom, vendar se nam je posrečilo, spraviti dva naša moža v odbor. Začetek je storjen, sedaj pa ne obupati, ampak naprej!

m Nemški Šulferaju v Kamnici je priredil pretečeno nedeljo ustanovno veselico. Priprave so bile velike, toda, smola, deževno vreme, jim je prekrizalo vse načrte, da so vse običajne svečanosti morale izostati in le nekaj mariborskih gostov v družbi z domačimi Nemci in odpadniki se je moralo zadovoljiti z gostilniško izbo. Slovenski delavci, ki so celi teden delali priprave za veselico, so se pritoževali, da morajo trpeti pomanjkanje, ker jim šulferajnarji niso privoščili potrebne hrane, katero si vendar vsak pošten delavec zasluži! Obžalovanja vredni pa so naši narodni odpadniki, ki so sinovi slovenske matere ter po rodu popolnoma Slovenci, pa vendar v nemški rog trobijo ter jih zelo veseli, ako se morejo nemškim bogatašem prikupiti. Ako znajo za silo nemški govoriti, menijo, da so že Nemci. Svoj materni jezik zatajiti je neznajčno. Znana je ona prigodba o sraki, ki je hotela zatajiti svoje pleme ter se nakitila z pavovim perjem in hotela postati pav; tovarišice so ji izključale vse perje. — Prireditelj šulferajske veselice v slovenskem kraju je izzivanje Slovencev. Kaj bi rekli Nemci, ako bi peščica Slovencev v kaki nemški vasi na Srednjem Štajerskem priredila enako veselico? Naši nasprotniki računajo le na našo potrpežljivost. Šulferajske šole in njenih veselice mi zavedni Slovenci ne potrebuje. Da se otrok res kaj za življenje potrebnega nauči, so mora učiti na podlagi materinega jezika, ne pa v jeziku, ki ga ne razume; tako počenjanje je vendar protinaravno in umni odgoji nasprotno. Iz šulferajnskih šol pridejo slovenski otroci le kot nevedneži in narodni odpadniki; zato imamo dovolj žalostnih vzgledov. Otroci iz šulferajske šole ne bi znali brati slovenskih knjig, ker v taki šoli nimajo priložnosti, da bi se slovensko brati naučili; nemščine pa se otrok lahko nauči, ako je res marljiv, na podlagi materinega jezika v naših slovenskih šolah. Zavedni Kamničani, nikar torej ne pripustimo, da bi se pri nas ustanovila šulferajska šola; čeravno bi nam mogoče obljubila kako podporo, vendar bi taka šola naši mladini mnogo več škodovala. Za šulferajnsko šolo bi pa nazadnje morali vendarle sami plačevati. Ne delajmo se odvisnih od naših narodnih nasprotnikov, ampak postavimo se na svoje noge ter zahtevajmo slovensko šolo! Vsak narod se poteguje za svoje pravice, tako storimo tudi mi!

m Sv. Ilija v Slov. gor. V nedeljo 6. okt. je divjal v St. Iliju in okolici hud vihar z nalivom, bliskom in gromom. V Strihovu je strela udarila v hlev posestnika Toplaka. Poslopje je pogorelo do tal. Škode je krog 7000 kron. Bil je zavarovan. — Umrli je v Gradcu tukajšnji posestnik in obč. odbornik Radorfer. Bil je hud naš nasprotnik. N. v. m. p. — Höltschl je odjadril od Šentilja v Maribor! Noben Šentiljan ne potoči solze za njim! Srečno pot! — Našemu vč. gosp. župniku se zdravje polagoma vrača. Dal Bog, da že kmalu popolnoma okreva!

m Od Sv. Martina pod Vurbergom so dali liberalci v „Narodni list“ domačega in vurberškega župnika. Prvega za to, ker je baje odklonil sodelovanje pri posejilnici, drugega za to, ker jo je ustanovil. Čudni ljudje so to, da se jim duhovnik nikoli po volji ne obrne. Pišejo tudi, da je vurberški župnik nekaj izvohal o šmartinski posejilnici in je ustanovil protiposejilnico. To ni resnica. Vurberški župnik nič ni vohal in nič izvohal, ker ga šmartinske razmere, zlasti pa tukajšnjih par liberalčkov, čisto nič ne brigajo. Ustanovil pa je posejilnico za Vurberg, Sv. Martin, Rogoznico, Jiršovce in Drstelo, ker je potrebna. Kdo to trdi? Celjska „liberalna zveza“. Ta je namreč vohala po Vurbergu, če bi mogla tudi gori ustanoviti posejilnico. Najprej je poslala nekaterim kmetom knjižice s pedukom, kako se ustanovljajo rajfajzenovke. Ravnotakrat pa, ko so na Vurbergu že ustanovili posejilnico, so dobili nekateri kmetje sladka pisma iz Celja, v katerih so jih prosili, da naj skličejo skupaj nekaj mož, da bi tudi na Vurbergu ali v bližini ustanovili liberalno posejilnico. Toda poštenih Vurberžanov se te sladke besede niso prijele. Dalje pravi „Narodni list“, da je „delovanje naših narodnih duhovnikov edino le hujskati in delati proti vsemu, kar je v peštenih narodnih rokah“. Liberalčki šmartinski in vurberški, povejte, kdaj, kje, kako in s kakimi besedami sta hujskala tukajšnja dva župnika proti narodnim napravam? Vi o narodnosti kar molčite, dokler imate med seboj take osebe, ki se prodajajo ptujskemu Strašilu, da zlezejo na boljše mesto, dokler imate med seboj take, ki so pri zadnjih volitvah s „Štajercem“ in „Narodnim listom“ ob enem delali zoper kandidata „Kmečke zveze“. To je naša prva in zadnja beseda v časopisih. Če boste poročali še tako neresnico v vaš list, se bomo že drugje zmenili.

m Sv. Jurij v Slov. gor. V sredo, dne 2. t. m., se je ustrelil Franc Nudi iz Srednjega Gasleraja. V torek je hodil se v Maribor kupovat si pištolo. Našli so ga v jurjevski občini v ravni legi s klobukom na glavi. Moral se je torej ustreliti leže in naravnost v srce, da je bil pri priči mrtov. Z desnico je krepko kazal — figo, češ, grešni svet, pojdi se solit.

m Sv. Lovrene nad Mariborom. Naše slovensko kmečko bralno društvo je priredilo dne 22. septembra na vrtu g. Skačaja ljudsko veselico s šalo-

figro, petjem, podučnim govorom g. dr. Hohnjeca, srečolovom in streljanjem. Veselica je bila nepričakovano dobro obiskana, se je v najlepšem redu vršila ter je vsestransko dobro uspela. Kdor pozna tukajšnje razmere, mu je jasno, da je bilo treba tukaj tudi dosti truda in še več požrtvovalnosti, da se je moglo vse to prirediti. In glej nehyaležnost! V nemškem luteranskem listu „Marburger Zeitung“ od dne 1. oktobra t. l. nas nek dopisun (naj si bo že od Narodne stranke ali od nemčurske gazde iz trga) prav na nesramen način napada, smeši in se norčuje iz cele veselice in udeležencev. Se norčuje iz Skačajevega vina, iz igre in sotrudnikov, najgrje pa iz gospodičen pevki; te pa so bile dame iz najboljših hiš iz trga in iz Puščave, med njimi rlye učiteljici. Škodoželjno denuncira g. Kozjeka, ki je letos dovršil višjo gozdarsko šolo na Dunaju. Ta gospod se celo veselice udeležil ni. Dalje dopisnik čveka, da so morali Slovenci Narodne stranke svoja imena naznaniti, ne samo liberalci in Narodni stranke udeleženci veselice, tudi gg. duhovniki, morali svoja imena naznaniti, ne samo liberalci in Narodni strankarji. Če se je bojda, kakor poroča „Marburgerca“, neki gospod iz Ruš imenoval s psevdonimom Inkognito, ji odgovarjamo, da to ni Bog ve kaj posebnega, zakaj ta beseda je tudi nam že zdavnej vsaj tako znana, kakor veleumnemu dopisniku. Kar se „narodnih“ Slovencev tiče, so po dopisnikovem mnenju prišli le z namenom, da bi, ako bi se nameravalo bralno društvo v izobraževalno društvo spremeniti, to preprečili. Mi pa mislimo, da so gospodje Narodne stranke toliko pametni ter vejo, da se pri veseliceh ne bodo nova društva ustanavljala, ampak to ima le odbor razsoditi. Sicer pa ne bomo nikogar vprašali, če bi imeli to storiti, naj si bodo še tako „zaslužni“ ljudje, bodisi dohtarji, učitelji ali kaki spufani študenti. Zatorej podpisani odbor protestira proti neznačajnemu dopisunu, ki se skriva pod krinko „Marburgerca“. Odbor kmečkega bralnega društva pri Sv. Lovrencu nad Mariborom, dne 8. oktobra 1907.

Dostavek uredništva: „Narodni List“ z dne 4. oktobra se v dopisu „Iz podravske doline“ zaletava v „Slov. Gospodarja“ in njegovo poročilo o veselici kmečkega bralnega društva pri Sv. Lovrencu, češ, da je ta veselica bila označena kot shod, in na vse zadnje bo bojda „Slov. Gospodar“ smatral za shod, „ako bodeta dve tercijski kje klepetali.“ „Narodni List“ naj bo preverjen, da so naši šohli prav dobro obiskani v našo največjo zahtovalnost, in skrbeli bomo, da se bodo bolj obiskani; takoj bodo naši liberalci imeli še več prilike, lagati svetu o malem številu udeležencev. Tisto klepetanje po shodih pa že opravljajo — in to jim radi prepustimo — dični političarji Narodne stranke. Sicer pa dotična veselica ni bila označena kot shod, temveč pod zaglavjem „Naši shodi“ je bilo kot nekaj doletek tudi sprejeto poročilo o tej veselici z besedami: Pri Sv. Lovrencu nad Mariborom je v nedeljo dne 22. septembra bralno društvo priredilo veselico s poučnim in bodrilnim govorom. Torej, velerazboriti gospod dopisnik „N. L.“, učite se prej pošteno brati. Kdor trezno in pošteno prebere tisto poročilo, ne bo tudi našel nobenega zabavljanja na bogastvo in inteligentnost pristašev Narodne stranke, temveč samo pohleвно objektivno konstatiranje. Kar se tiče govornika, ni res, kar poroča „N. L.“, da namreč narodnostnega momenta sploh ni poudarjal. Odločno ga je poudarjal, kakor so nam sporočili poslušalci, posebno ko je govoril o šolah, in takrat se mu je z odobravanjem pritrjevalo tudi v krogu Narodnih strankarjev. Če pa je g. dr. Hohnjec naglašal tudi krščanstvo, še to ni nobeno pridiganje. Sicer pa je pridige najbolj potreben tisti, ki se je najbolj boji. O drugih izvajanjih dopisnikovih, posebno o njegovem seveda od najčistejšega rodoljubja narekovanem pretenjune maramo govoriti. Vidi se torej, da si v obrekovanju in objedanju narodne prireditve slovenskega bralnega društva „Marburger Zeitung“ in „Narodni List“ z ganljivo složnostjo podajata roke. Sorodna brataca dva!

m Slivnica pri Mariboru. Mladenci, vojaški novinci cele fare priredijo dne 18. oktobra po večernicah v Slivnici skupno odhednico v slov. Slavnostni govornik je prečel gosp. prof. dr. Anton Medved. Fantje bodo deklamirali S. Gregorčičeve „Cesarski razglas“ — „Vojski na poti“ — in „Za dom v bojni grom“. Pod spretnim vodstvom Slivničanom že priljubljenega prireditelja K. Seničar sledijo nekateri šaljivi prizori, ki bodo gotovo vzbudili, kakor navadno, obilo smeha in nedolžne, poštene zabave. — Možeje in mladenci obirne župnije! Vaš dan je; skrbite s svojim obiskom, da bo časten. Mladim junakom obilo sreče in veselja na razna pota novega, častnega stanu!

m Ruška kočja se zavrli v nedeljo 18. oktobra. Isti dan se boje brala v cerkvi sv. Arha ob 10. uri tudi sveta maša. Pridite v obilno številu isti dan v Ruško kočjo „slovo jemati“. — Dve vrli slovenski Amerikanci, gospa Alojzija Erhartič in gospd. Jeronima Uhl v New-Yorku sta poslali za Ruško kočjo vsaka po 10 K. Čast ni maša! — Dalje je še poslali 80 K. gosp. dr. Iv. Glaser pridobij-nih ved kazenskih poravnav. Hvala! Plajnski pozdrav iz Ruške kočje!

Ptujski okraj.

p Vurberški grad z lepimi gozdi in sadonosniki je bil prodan v petek, dne 4. t. m. Kupil ga je sedanji lastnik ptujske grajščine, češki kavalir grof Herberstajn. Tako je po dolgem času ta grad prišel zopet v last rodbine, katera ga je že dvakrat posedala in sicer od l. 1619—1627 in od l. 1639—1715. Grofica Krescencija Herberstajna se je dne 28. septembra 1715 poročila z grofom Ignacijem Marijo Attems in tako je prišel grad v last grofov Attemsov, ki so ga imeli do l. maja l. 1885. Tistega dne je dunajski dvorni vinotržec Fr. Leibenfrost kupil grad s svojo hčerjo

Korolino omoženo Troll. Ta dva sta po kratkem času umrla, in zdaj ga je sin Ferdinand Troll prodal grofu Herberstajnu.

p Na Vurbergu se je v ponedeljek 30. sept. ponesrečil Jožef Črnko. Pri vožnji gramozja za cesto se mu je splašil konj, in mož je padel pod voz, ki mu je zdrobil levo nogo.

p Vsemogočnej na Bregu pri Ptujju je Maks Straschill, žganjar itd. Otroci, ki so šolo zamudili, nesejo tozadevne listke k Straschillu, kateri jim zamude kar opraviči; seveda samo šnopsarjem in štajercijancem.

p Zavrč. Letina je pri nas precej slaba. Sadja nimamo nič. Druge pridelke kakor rž in pšenico pa nam je toča precej hudo potokla. Le vinska trta nam je letos obetala precej bogato trgatve, ali žalibog tudi njej ni toča prizanesla. Vendar tako hudo ni, kakor so že marsikateri časopisi poročali. Polovica zavrčke fare se je ostala precej nepoškodovana po toči. In tam, kjer je še toča kaj pustila, bode zaradi prav ugodnega vremena zrastle prav izvrstna kaplica. Stari ljudje pravijo, da že dolgo ne pomnijo tako dobrega mošta kakor letos. Le drugo nas tlači. To so namreč naši vinski prekupci, kateri že sedaj kar besnijo za vinskim moštom in obetajo prav neznatno ceno. To pa zategadelj, da čim cenejše do-bijo mošt, potem pa, ko si svoje kleti napolnijo, ga prav po visoki ceni prodajo. Zato pa, dragi Zavrčani in vinogradniki, ne dajte se preslepiti in vkaniti od raznih vinskih oderuhov. Ker je letos vinski pridelek itak skoro vse povsod nedostaten, se bodo že tudi pri nas vinski kupci oglasili, ki nam bodo našo izvrstno vinsko kapljico tudi poštene plačali.

p Stoprce. V Črmožišah je želarju Jakobu Vodušek dne 23. m. m. pogorelo gospodarsko poslopje in svinjaki. Zavarovan je bil za malo svoto. Meseca julija mu je toča uničila strnjino, kar pa je toči ostalo, pokončal je ogenj. Beda je velika, državna pomoč pa počasna. Poljedelci, vsi brez razločka, združite se v Kmečko zvezo, da se postavite na lastne noge in si sami pomagate.

p Kostanji so letos posebno obrodili. Tudi sadja za napravlanje mošta je obilno. Kupci, pridite ter kupite od posestnikov samih!

p Toča v oktobru. Na rožnivenko nedeljo, t. j. dne 6. oktobra je zjutraj ob 1/2. med silnim bliskom in gromom toča pobila v Zavrču; mnogi vinogradniki, ki še niso bili pobrali, so popolnoma uničeni.

p Hajdina pri Ptujju. Nadučiteljem na Hajdino je imenovan zagrizeni štajercijanec Wesiag od Sv. Urbana. To je Straschillovo delo! Prihodnjč o tem več! Hajdinčani kratkoma le marajo človeka, ki se pokori podlemu, brezverskemu, nemškutarskemu „Štajercu!“

Ljutomerski okraj.

l Presika pri Ljutomeru. Grozovit požar smo imeli dne 5. oktobra. Užgalo se je poslopje posestnika Martina Mavriča, mizarja v Presiki. Bilo je vse naenkraj v ognju. Gasiti ni bilo mogoče. Sosedji so bili v velikem strahu zaradi vetra, ki je nesel ogenj čez druga poslopja.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje gasilno društvo namania, da priredi veliko trgatveno veselico pri Sv. Duhu v gostilni g. Šijanca. Na sporedu je skrivna t. g. g. na katero bodo pazili čuvaji iz Azije in Afrike. ubijajte lonca, šaljiva dražba, šaljiva pošta i. dr. Igrala bode društvena godba pod vodstvom gosp. Vogrinca. K obilni udeležbi vabi odbor.

l Podporno društvo za ubožne šolske otroke Franc Jožefove šole v Ljutomeru vabi vse prijatelje šolske mladine na tombolo, ki jo priredi dne 20. oktobra 1907 (žegnanjska nedelja) v gostilni g. Ivana Vaupotič v Ljutomeru ob 6. uri zvečer. — Prosi se narodna društva ljutomerska in okolice, da ta dan ne priredijo lastnih zabav. — K mnogobrojni udeležbi najjuhujeje vabi odbor.

Konjiški okraj.

k Crešnice pri Vojniku. Dne 13. t. m. po pozni božji službi bo tukaj shod Slovenske kmečke zveze. Poročat pride naš državni poslanec Franc Pišek. Somišljeniki, pridite!

Celjski okraj.

c Celjsko ljudsko šolsko vprašanje (za okolico) ne pride ne za ped naprej. Ker je Roblek nezmožen, zastopati višja vprašanja, obrniti se bomo morali do drugih poslancev, kajti zadeva čaka že predolgo rešitve!

c Šmarje pri Jelšah. V petek dne 4. oktobra med hudo nevihti je vdarilo v drevo blizo hiše posestnika Blaža Čupeš v Brezji pri Šmarji in omamilo dvoje svinj, katere je moral potem hitro zaklati, ker jih ni bilo mogoče rešiti.

c Trbovlje. Nenavadno mirno je pri nas. Zdi se, da so stranke v zadnjem volilnem boju porabile vse svoje sile. Socialdemokrati se samo po tihem jezijo, da so propadli z dvema kandidatoma, z Zagorjanom in Hrstničanom. Še bolj pa jih peče, da so jih liberalci že prekosili v surovosti. Toda sedanji mir v Trbovljah je podoben tišini pred nevihti. Že se zbirajo oblaki, bliža se časobčinskih volitev. Tuintam stikajo ljudje skupaj glave in ugibajo, kako bo. Roš je že izjavil, da ne sprejme več županstva, a on si rad premisli. Resnica je, da ga radi njegove liberalne vere, v kateri se 10 zapovedi glasi

drugade ko pri nas kristjanah, ne mara nihče več. Celo njegovi liberalni prijatelji tlelajo proti njemu. Odkar je podpisal v Celju liberalni program Narodne stranke za razporoko in svobodno šolo, ga zapuška sreča, in najbrž bo imel dovolj prilike premišljevali ta svoj prenegljeni korak. Skrajni čas je že, da se naredi v občinskem gospodarstvu red, k čemur treba seve inteligentnega moža na čelu naše velike občine. Radovedni smo, kako se stvari razvijajo.

c **Smarje** pri Jelšah. V nedeljo 13. t. m. vrši se ustanovni občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva v Smarju pri Jelšah v gostilniških prostorih g. Habjana. Začetek ob 3. uri popoldne. Vabimo vse prijatelje in somišljenike k obilni udeležbi.

c **Treščno** je dne 4. t. m. v Slivnici pri Celju v gospodarsko poslopje posestnika Franca Završek. Ogenj mu je uničil poslopje, shranjeno krmo, žito in več polovnjakov sadne pijače.

c **St. Pavel** pri Preboldu. Tukajšnji občinski odbor je pred kratkim sklenil z večino glasov, da odstavijo g. župana Cajnerja in z njim tudi liberalnega tajnika. Pa kakor je videti, ostalo bode vse pri starem. — Pri volitvah postavil si je odbor tudi blagajnika; bili so si svesti, da bi občinsko gospodarstvo bolje uspevalo. Pa kaj pomaga najboljši blagajnik, če denarjev ne dobi. — Pri nas pač dela kapljica prijatelje. Pa v obče gospodu ne bo pomagano, ker mnogo nas je med občani, ki zasledujemo delo občinskih zastopnikov, in bomo skrbeli za to, da se stvar prej ali slej temeljito predrugači.

c **Sv. Peter** v Medvedovem selu. Zborovanje Slovenske kmečke zveze je prav lepo uspelo, in to jezi nasprotnike kmečke organizacije. Za to čitamo v „Narodnem Listu“ tudi skrajno neresnično in podpihujoče poročilo. Plemeniti dopisnik podpihuje učiteljstvo proti dr. Korošcu, češ, da je zabavljaj čez vse, zaganjal se v šolo in učitelje. O učiteljih dr. Korošec sploh ni besedič govornil, o šoli pa v smislu zahtev kmečkega ljudstva. Ali vam, naprednjaki, to ni prav? Povejte odkrito kmetu, da ne date nič na njegove želje, a ne hlinite se mu ter ne hujskajte proti onim, ki gredo vedno s kmetom. Potem bo Narodna stranka kmalu sestavljena iz samih generalov brez ljudstva!

c **Umrli** je v Savodni pri Celju dne 3. t. m. upokojeni stotnik Teodor Agrikola, star 65 let.

c **Braslovce**. V ponedeljek se je od nas poslovil gospod K. Stergar, vodja v trgovini Pauer, in je nastopil v Skalah kot samostojen trgovec.

c **St. Rupert** nad Laškem. Zoper našega g. župnika je bilo letos v „Stajercu“, „Narodnem Listu“ in „Domovini“ nakopičeno polno grdih neresnic. Jaz nisem spsoben zagovarjati g. župnika zoper te napade, pa ker vidim, da g. župnik na to ne odgovarja, zato hočem jaz vsaj nekatere bolj debele neresnice razkriti. Čeravno ni bil vsak dopis zoper našega g. župnika podpisan, vendar pri nas vsak človek ve, kdo te dopise kuje. Prišle so letošnje državnozbornske volitve, ki so pregnale od nas mir med župnikom in nadučiteljem. Nadučitelj Zupančič, ki je mislil, da ima kot občinski tajnik komando čez celo župnijo, je sprevidel, da župnik, čeravno ob času volitev hudo bolan, noče spati, ko sovražni človek v župniji ljuliko seje. Volitve niso izpadle po tajnikovi volji, kakor je znano iz časnikov, ker farani nismo hoteli plesati, kakor je naš nadučitelj kot občinski tajnik piskal. Posledica tega je bila, da je občinski odbor tajnika odstavil in ni torej res, da se je isti odpovedal službi, kakor je v „Stajercu“ pisal. Ni tudi res, kar je v istem dopisu v „Stajercu“ trdil, da je g. župnik zameril, da se je tajništvo poverilo nadučitelju, ki je zato ganljivo prosjačil, ampak resnica je, da so župnik občinskemu odboru predlagali, naj se tajništvo da našemu organistu, da se mu služba zboljša, in vsi odborniki sedaj obžalujejo, da niso takrat ubogali župnika, ker so imeli sedaj bržlike skušnje. Grdo obrekovanje g. župnika so tudi besede v „Stajercu“ o „znani globočini župnikovega žepa.“ Mi farani dobro vemo, kako je g. župnik pomagal nam popraviti župnišče in farno cerkev, ki sta bili v zelo slabem stanu, ko je g. župnik pred 7 leti prišel k nam. Vsa dela je g. župnik sam vodil in za vse skrbel, med tem ko ne vemo nič povedati o tem, da bi bil nadučitelj za nas kaj storil in nam stroške zmanjšal, rajši pa prej zvišal. V juliju smo imeli občinske volitve, voljen je v odbor tudi g. župnik. Zaradi tega nadučitelj javka v „Narod. Listu“ in v „Stajercu“ nad župnikovo častilakomnostjo, saj ve, da njega ne bomo nikdar volili. Mi vemo ceniti dobre, mirne učitelje, ki imajo srce za nas in za naše otroke. Za učitelje, ki niso s kmetom, tudi kmet ne mara, in kdo mu bo to zameril? Zakaj se torej, vi nadučitelji, maščujete zdaj nad g. župnikom zato, da jih napatate po listih in tožarite pri sodnjih? Ljudje trdijo, da v miru živeti ne morete. Lani ste povzročili, da nas je zapustila mirna učiteljica Likar, preganjali zaradi malenkosti nekatere domačine, in zadnji čas ste se lotili g. župnika. Bil je pri nas prej mir, dokler vas tukaj ni bilo in te si tudi naprej želimo, vam pa srečen pot od nas. S sovraštvom ne boste ničesar dobrega za nas storili. Pa tudi vam ne bo to v čast in ne v korist, kakor ste se lahko že zdaj prepričali.

c **V Mozirju** je nastal ljut boj za pravice občinstva. Občinski računi so pred sodiščem, računi vseh zadrug v preiskavi, načelnistvo požarne brambere prevzel je zopet odstopivši načelnik, pri vsem tem

pa je predstojnik M. Schuster. Mozirska inteligenca napreduje. Kaj poročete k temu, g. župan? Če so jabolke zrele, gremo jih brat. Mozirski Cesar je bil od župana tožen, a do sedaj se mu ni nič hudega zgodilo. Kakor slišimo, se zoper nezakonito postopanje vložil pritožba.

c **Čebelaraka podružnica za Celje in okolico** priredi v nedeljo dne 13. oktobra ob 8. uri popoldan v gostilni gospoda Sameca na Ložnici pri Celju svoj redni občni zbor. Pri tej priliki predaval bo g. spod. Jurij Samec iz Novocerkve o prezimovanju čemel.

c **Prostov. požarna bramba v Rečici** slavi dne 13. okt. t. l. svojo 25. letnico, ob kateri priliki priredi veliko ljudsko veselico z koncertom — katerega proizvajajo polnostelinska šotantska naredna godala in več pevskih društev.

Brežiški okraj.

b **Dobova**. V župniji Dobova, ki obsega sedem občin, se je 6. t. m. ustanovila posojilnica Rajfajzovka, ki se pridruži Zadrugi zvezi v Ljubljani. V načelnistvo in v nadzorstvo izvoljeni možje dajajo poročstvo, da bo dobro uspevala. Slava ljudskemu organizatorju v našem savskem-poljskem okraju, dr. Benkoviču!

Drobtinice.

d **Grob Krištofa Kolumba** in nehvaležna Amerika. Smrti ostanki Krištofa Kolumba, ki je odkril Ameriko, imajo vrlo burno minolost. Ko je Kolumb dne 21. maja 1506 umrl v Valladolidu na Španskem, so njegove kosti pokopali tamkaj, potem so bile leta 1509 prenešene v Seviljo. Tu so ostale kosti do 1540. Tega leta so jih po želji pokojnika prepeljali v St. Domingo na Haitiju. Ko je ta del otoka prišel v francoske roke, so kosti prenesli v Havano na otoku Kuba in po ameriško-španski vojni so prenesli kosti v Seviljo na Španskem, kjer so prvotno počivale. S kostmi je bil prenešen tudi spomenik, ki ga je napravil Melida. Spomenik nosi napis, ki je gotovo pod utisom nesrečne vojne prišel na spomenik. Napis se glasi: Ko se je nehvaležna Amerika odpovedala matere zemlje, mu je Sevilja shranila kosti. Na posredovanje mnogih Amerikancev bodo ta naslov spremenili.

d **Infanterija** dobi novo uniformo in sicer sivo kakor lovci.

d **Teža po poklicu**. Neki angleški statistik je sestavil statistiko, koliko so na Angleškem težki ljudje v gotovih poklicih. Mesarji tehtajo povprečno po 85 kg, gostilničarji pa po 82 kg. Duhovniki tehtajo po 81, zidarji in kmečki najemniki po 80 $\frac{1}{2}$ kg, sodni uradniki pa po 80 kg. Trgovski potniki imajo po 79 kg, kovači po 77 $\frac{1}{2}$ kg, bančirji po 76 kg, tesarji po 74 $\frac{1}{2}$, učitelji po 73 $\frac{1}{2}$, črevljarji po 73 in trgovski pomočniki po 72 kg. Krojači imajo po 71 $\frac{1}{2}$ kg.

d **Čuden otok**. V mehikanskem zalivu je otok, ki redno menjava barvo. Dolgo so preiskavali, kaj je temu vzrok, a končno so dognali, da vpliva na spremembo barve plima in oseka. Pri plimi pokrijejo morski valovi nebroj drobnih poljev, ki je z njimi posuto nabrežje. Ko nastane potem oseka, ostanejo polji na pesku mokri ter odsevajo v zlato-rumeni barvi. Bolj ko se suše, bolj postajajo rdeči in otok dobiva vsled tega rdečo barvo, ki je končno tako intenzivna, da je videti otok z daleč liki škrlatni plašč.

d **Ponesrečeno prillzovanje**. Nekoliko let pred svojo smrtjo je šel pruski kralj Friderik Veliki z višjim dvorjanikom grofom Schwerinom sprehajati se po svojem vrtu v gradu Sansouci. Da bi povedal kralju kaj prilizjenega, je menil grof, da hodi kralj tako hitro, da je težko, dohitevati ga. Schwerin je te besede ponovil, kralj je zopet molčal. V tretjič je prišel Schwerin: Vaše Veličanstvo hodi tako hitro in čvrsto, da vam ne morem več slediti. Tu je pa kralj Friderik pretrgal svoj molk: Tako! je rekel, no, temu se pač lahko odpomore! Pri teh besedah je poklical dva služabnika ter jima zapovedal, naj prinesejo nosilnico. Schwerin se je moral vvesti v nosilnico in še dobro uro je hodil poleg Schwerina, ki so ga proti njegovi volji nosili, ter se je z njim razgovarjal.

d **Oboževane živali**. Znano je, da so stari Egipčani častili mačke po božje. Ako je v egiptovski hiši nastal požar, se ljudstvo ni dosti brigalo za ogenj, temuče so le skrbeli, da rešijo mačke. Ako je katera mačka zgorela, bila je to javna nesreča. Ves narod je oblekel žalno obleko, možje so si obrili obrvi, ženske so tulile po mestu, duhovniki so mačkino truplo balzimirali ter ga svečano prenesli v tempelj Bubastis. Sicer pa so o vseh časih ljudje tudi druge živali ljubili do smešnosti. Cesar Avgust je imel pravo strast za svojo papigo. Coudon je nežno ljubil opico, Heliogabal pa skorca. Kaligula je dal za svojega konja incitana zgraditi posebno palačo ter ga hotel napraviti celo za konzula. Cesar Honorij je oboževal neko piščico, ki mu je dal ime Rim. Ko so mu sporočili, da je Rim — namreč mesto — padlo v Alarihovo oblast, se je Honorij strahno razburil, a te zato, ker je napačno razumel. Kaj? je bolešno vzkliknil, Rim je izgubljen? Pa saj je šele stoprav jedel iz moje roke!

d **Drobne vesti**. V Moru na Tirolskem je dne 3. t. m. trčil brzovlak s tovornim. Pet oseb je ranjenih. — V rudnik blizu Cakolan je udrla voda. Mrtvih je 5 rudarjev. — Grof Zeppelin v Friedrichshafenu na Nemskem je iznašel vodljiv zrakoplov. Grof se je že celo svoje življenje mučil s tem in je že tudi zapravlil vse svoje premoženje. Sedaj se mu je

vendar posrečilo. — Na južnem Francoskem so imeli minoli teden strašno povoden. Mnogo hiš je posušenih. — Tudi na Španskem so bile velikanske povodni. — Na Tirolskem je bil dne 6. t. m. potres. Napravlil ni velike škode. — Pri Ugeani na Ruskem so roparji dne 3. t. m. napadli vlak ter ukradli s poštnege voza 25.000 rubljev. — V Hotederšici na Kronjskem so ustrelili minoli teden 56 kg težkega volka.

Narodno gospodarstvo.

g **Hmeljarski shod v Zatecu** se je obnesel zelo impozantno. Poslanec Zuleger je naznanil kot bodočo nalogo hmeljarjev, da postanejo cene za hmelj stalne. Izločiti se morajo mešetarji in trgovci ter hmeljarji sami prodajati hmelj potom hmeljarske zadruge. V Savinjski dolini pa Roblek in tovariši nočejo o tem nič vedeti! Zelo zanimivo je govoril hmeljar Siegmund. Rešitev hmeljarjev je organizacija. To je pokazala letošnja dobra letina. Treba je hmeljarskih zadrug, hmeljskih sejmov, skladiščne zadruge in organizacija kredita.

g **Grubati** treba v jeseni. Na zeleno cepljene ameriške trte gruba se pri nas po Slovenskem navadno šele na spomlad. To ni pač nikakor prav, kajti, kako lahko se primari, da cepljeni del trte po zimi pozebe. Ako popolnoma pozebe, ni trta za grubanje na spomlad seveda čisto nič vredna, in treba jo je pri tleh odrezati. Ako pa le deloma pozebe, tako da se dvomi, bo li zagnala ali ne, pa tudi ne kaže jo grubati. In v tem slučaju se pusti cepljene trte h kolu povezane, kviško stati celo poletje, češ, tiste, katere bodo ozelenele, pogrubl bom na jesen prihodnjega leta. Take, eno celo leto kviško povezane, na zeleno cepljene trte, se pa nikakor dobro ukoreniniti nočejo. Posledica temu je seveda dalje pa še ta, da one tudi nič kaj čvrsto rasti ter rodijo nočejo. Zato naj bi se po Slovenskem pač vse, v enem letu na zeleno cepljene trte, tudi v tistem letu še zagrubale, in to na jesen takoj po trgatvi.

V jeseni že grubati cepljene trte kaže tudi zato, ker je takrat za to delo veliko več časa, kakor pa na spomlad, ko pride tudi vse poljedelsko delo na vrsto. Spomladi je tudi veliko večja težava, dobiti potrebnih delavcev, kakor pa v jeseni. No, poglavitna korist jesenskega grubanja pa je in ostane pač ta, da v jeseni zagrubane trte nikakor pozebsti ne morejo, ker jih sneg pred tem varuje. Edina ovira pri jesenskem grubanju je pač ta, da je pri navadno slabih in strmih vinogradskih ptih jako težavno, v jeseni že potrebni gnoj ali kompost v vinograj pripraviti. V zimskem času po snegu gre to seveda neprimeroma lažje izpod rok. Sicer bi se pa dalo tudi temu priti v okom, namreč na ta način, da bi se za grubanje umetna gnojila uporabljalo. Celi voz gnojila ali komposta nadomesti ena sama vreča umetnega gnojila, katero je seveda neprimeroma lažje v vinograd pripraviti, kakor pa voz gnojila ali pa komposta.

Ako pa že res nikakor mogoče ni, na zeleno cepljene trte v jeseni zagrubati, stori naj se pa z njimi prav gotovo vsaj to-le: Pred nastopom zime položijo naj se jih na tla, tam naj se jih s koljem obteži, da se ne morejo od tal dvigniti, cepljeni del zasuje naj se pa par prstov na visoko z zemljo. Tako čez zimo na tla položene trte ne pozebeje nikoli, in delo, katero to pokladanje povzročuje, je pač malenkostno.

Kar še našim vinogradnikom glade grubanja na zeleno cepljenih trti nikakor neomenjeno pustiti ne moremo, je to, da jim rečemo: pazite, da ne pride pri grubanju čisto nič evropskega lesa pod zemlje. Evropski les se namreč pod zemljo kaj rad in močno ukoreniti. Na evropskih koreninah naseli se pa trtna uš, katera se tam pomnožuje, in korenine vsled tega pogrijejejo.

Glade grubanja na zeleno cepljenih ameriških trti omeniti moramo končno pa še to-le: Kaj pogostokrat se vidi, da puste naši vinogradniki grubanim trtam 4, da še celo po 5, 6 oces. To ni nikakor pravilno, kajti tako postopanje ima dvojno slabo posledico. Prva je ta, da se trte prezgodaj k kaj obilni rodovitnosti silijo, druga pa ta, da ostanejo take trte slabotnih stebel, tako, da se same pokoncu vzdržati ne morejo. Vsaki zagrubani trti pusti naj se k večjemu po tri očesa, pa samo dva tudi zadoštujeta.

g **Uši pri živini** se prav dobro in zanesljivo uničijo z močno tobakovo vodo. V to svrhu je najbolje kupiti tobačnega izvlečka, ki se dobiva v vsaki večji prodajalni tobaka. Vzame se dve žlici tobačnega izvlečka na liter vode ter se vse skupaj dobro zmoeži, ker le tista uš pogine, ki jo ta voda zmoeži. Gnid, t. j. ušjih jajec, pa tobakova voda ne uniči in čez nekaj dni se izležejo nove uši, zato je to sredstvo vsakih pet dni toliko časa ponavljati, dokler uši ne zginejo.

g **Novi vinski zakon**. S 1. decembrom t. l. stopi v veljavo novi vinski zakon. Zato se nam zdi potrebno, da si ga že sedaj pri trgatvi nekoliko bližje ogledamo. Novi zakon je namenjen v prvi vrsti proti ponarejanju vina. V tem pogledu bo dobro došel vsem vinogradnikom, pa tudi uživajočemu občinstvu. Stroga določila ima pa tudi glede zboljšanja vin s pomočjo sladkorja. Dosedaj se je smel sladkor poljubno dcdajati, naj si bo za napravo pe-

